ANUL XXV.—No. 46.—Sâmbătă 17 Februarie 1907.—

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L 4.65 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 18. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III
Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame
1.25 linia

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

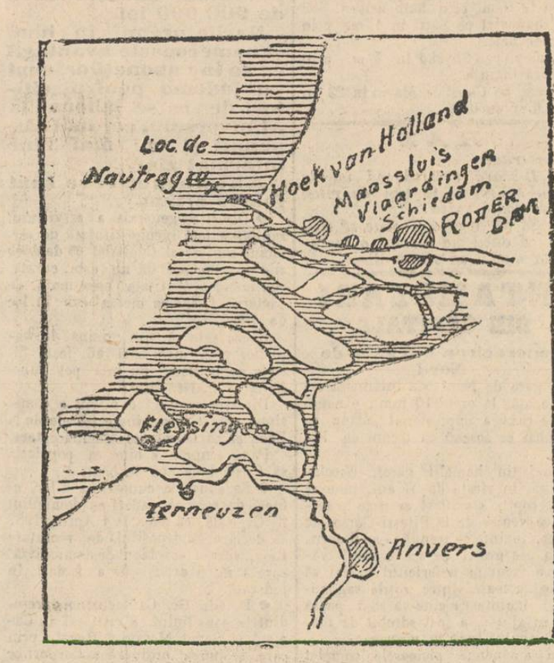

Catastrofa de la Hoek van Holland.—(Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Vineri, 16 Februarie. — Martirul Pamfilie

Catolic

Vineri, 1 Martie. — Albinus

Soarele răsare 6.55; apune 6.01

Bucureşti, 16 Februarie.

PROIECTUL BUGETULUI VIITOR

Continuăm cu rezumarea expunerii de motive a proiectului de budget pe exerciţiul 1907—908.

De la budgetul pe 1904—902 şi până la proiectul de budget de acum, cheltuelile Statului au crescut cu 28 milioane 300 mii lei.

Analizând această creştere, d. ministru de finanţe spune că ea e mai mult aparentă de cât reală.

In adevăr, în aceşti şase ani s'au înscris în buget o sumă de cheltuieli cari mai nainte figurau în alte bugete, precum: administraţia şi percepţia accizelor comunale, primind în schimb o subvenţie de 1.559.650 lei; plata poliţiei în toată ţara, primind de la comune o subvenţie de 4.073.267 lei; cheltuielile tuturor şoselelor cu care s'a încăreat ministerul lucrărilor publice, primind în schimb de la judeţe 1.653.000 lei; subvenţia serviciului maritim, care mai înainte era în bugetul căilor ferate.

Aceste patru condeie fac la un loc 8.085.317. Scăzând această sumă din totalul creşterii bugetului, rămâne că în şase ani cheltuielile au sporit numai cu aproape 20 milioane şi jumătate, adică cu 3.402.447 lei anual.

In aceşti 6 ani însă, poporaţiunea regatului a sporit cu aproape o jumătate milion de suflete şi, mai ales, economia naţională s'a desvoltat repede; ca dovadă, se citează creşterea exportului lemnelor şi a producţiunei petrolului.

Din cele 20 milioane cu cât au crescut cheltuelile Statului, partea cea mai mare — 9.849.400 lei — a fost luată din bugetul ministerului de războiu pentru întărirea apărărei naţionale; bugetul instrucţiunei publice a luat 5.729.918 lei; al domeniilor 382.209 lei; al lucrărilor publice 967.000 lei.

In expunerea de motive se cercetează mai departe cum stăm cu datoria publică.

Pe ziua de 1 Aprilie.. datoria Statului nostru se cifrează la 1.435.394.804 lei şi 40 de bani.

Dacă socotim capitalul producător de venit se află în patrimoniul Statului—luând de bază veniturile nete inscrise în budget şi capitalizând cu 4.54%— avem un capital de 918.628.102 lei.

Scăzând această sumă din totalul datoriei publice, rămâne ca datorie adevărată a Statului suma de 516,766,702 lei, ceea ce vine la 78 lei şi 30 bani de cap de locuitor.

E adevărat, zice d. ministru de finanţe, că datoria publică va trebui să crească, mai ales din cauza lucrărilor publice ce trebuesc făcute; dar şi capitalul Statului creşte paralel, şi populaţiunea sporeşte mereu aşa că putem socoti că peste 30 de ani vom avea 10 milioane de locuitori.

Un singur lucru ne trebueşte, ca să avem tot-d'auna finanţe sănătoase: să nu uităm în anii de belşug că în materie economică progresul nu urmează o linie dreaptă, ci o linie frântă şi că, fatalmente, după orele de progres vin minutele de reacţiune.

Cu aceasta se încheie expunerea de motive a proiectului de budget pe 1907—908.

DIN FRANTA

(Coresp. particulară a ziarului «Universul»)

Paris, 12 Februarie.

Un discurs ministerial

Banchetul, organizat de către comitetul uniunei republicanilor radicali şi radicali-socialişti ai arondismentului al 14-lea din Paris, spre a comemora proclamarea votului universal, la 24 Februarie 1848, s'a dat eri sub preşedinţia d-lui Stephen Pichon, senator şi ministru de externe.

S'au rostit mai multe discursuri; dar cel mai însemnat a fost lungul discurs al ministrului Pichon, care, vorbind de situaţia internaţională, s'a rostit ast-fel:

„Cine ar voi oare, cine ar îndrăzni să turbure pacea lumii? Nu Republica, ea care de 36 ani se sileşte cu atâta stăruinţă şi succes s'o păstreze?

„De ce am încheiat o alianţă? De ce căutăm să întreţinem cu toate guvernele relaţiuni curtenitoare şi cordiale? O facem nu numai spre a ne întări siguranţa noastră, spre a ne chizăşui demnitatea, spre a ne fortifica independenţa; ci şi spre a da încredere în lealitatea intenţiunilor noastre şi spre a câpăta prin sporirea puterii noastre un mijloc de a contribui cu mai multă eficacitate la pacea între toate popoarele şi la bunele raporturi între toate guvernele".

O conferinţă a lui Amundsen

Parisul, care consacră reputaţiile, care se interesează cu pasiune de marile străduinţe de bărbăţie, de acele feluri de desfideri a voinţei, a salutat pe îndrăznetul căpitan Amundsen, pe acest eroü al gheţurilor boreale, după cum a sărbătorit pe vremuri pe Nordenskjöld, întors din ţinuturile arctice.

Căpitanul Amundsen şi-a expus aseară, la Sorbona, cu simplicitatea oamenilor de acţiune şi de ştiinţă, lunga şi greaua-i campanie, în timpul căreia fie-care zi aducea o primejdie nouă, şi a povestit epopeia micului vapor cu care a găsit în sfîrşit, în mijlocul banchizelor, trecerea căutată spre marea liberă.

Ce credinţă înflăcărată trebue s'aibă aceşti cercetători ai necunoscutului, cari, din lucrările predecesorilor lor, cunosc cel puţin suferinţele, lipsurile şi mizeriile pe cari vor avea să le îndure, şi se pregătesc totuşi la această înfrigoritoare nemişcare a iernatului, la această întemniţare în gheţuri, înspăimântătoarea monotonie a unei zăpezi veci'nice...

Indoită condamnare la moarte

La 1 Februarie 1906, mecanicul Barleron şi muncitorul Sauvinet, întâiul de 19 ani şi al doilea de 23 ani, amândoi născuţi la Saint-Etienne, au ucis la Lyon, prin lovituri de topor şi cuţit pe d-na Simonet, fabricantă de cravate, introducându-se în locuinţa ei într'o dimineaţă, în lipsa bărbatului său. D-na Simonet era verişoara lui Barleron.

Cei doui ucigaşi au furat apoi banii ce se aflau în tejghea.

Barleron a făcut mărturisiri chiar în ziua arestării sale; Sauvinet, cu toate că complicele său îl dăduse de gol, tăgăduia cu încăpăţinare. Aceeaşi atitudine au avut'o şi la Curtea cu juraţi, până ce s'a sfârşit eri judecarea procesului lor.

Procurorul general a dovedit deplina vinovăţie a tâlharilor cerând pentru ei pedeapsa cu moarte.

Juriul dând un verdict afirmativ fără circumstanţe uşurătoare, Barleron şi Sauvinet au fost osândiţi la moarte.

Brutus.

CRONICI FEMININE

Hrana copiilor

Am arătat eri cum trebuesc hrăniţi copiii mici. Pentru copiii mai mari şi adulţi, bunul simţ al menagerei va hotărî calitatea hranei ce convine mai bine fie-cărei familii.

Un scriitor a spus: „Toată lumea ştie, cu toate că nu se ocupă mult de această chestie, că oasele şi sângele, creerii şi muşchii sunt formaţi de hrana pe care o luăm».

Nu s'a făcut nici un studiu comparativ a desvoltărei naţiunilor în raport cu hrana lor; de sigur că acest studiu ar da la iveală multe surprize şi am fi uimiţi constatând până la ce grad cătimea şi calitatea hranei pot înrîuri asupra acestei desvoltări.

D-rul Henderson, în „The Popular Science Monthly", spune: „Când ne gîndim că trebue să purtăm haine în tot timpul vieţei noastre şi să mâncăm de trei ori pe zi, e de mirare că îmbrăcămintea şi hrana n'au fost făcute perfect. Femeile plâng, se trudesc şi sufer tot atâta azi ca şi la începutul omenirii, fiind-că nu ştiu cum să-şi hrănească copiii.

De aceea copiii cresc şi ajung bărbaţi şi femei cari aü şira spinărei deformată, corpuri strîmbe, creeri slabi şi cari sufăr în toată viaţa lor de boale ce ating corpul şi mintea".

O hrană simplă, substanţială, bine servită, va folosi mai mult de cât nenumăratele feluri pe cari le numim hrană, dar cari n'aü nici un drept la acest nume, şi pe cari o servim zilnic copiilor noştri.

Legume bine fierte, pâine bună, carne o dată pe zi, multe poame, lapte şi apă, iată ce trebue să se dea copiilor cari cresc. **Silvia.**

TRIBUNA LIBERA

Casa spitalelor şi asistenţa sanitară a sătenilor

Domnule redactor

Acum două zile, am expus insuficienţa mijloacelor băneşti şi lipsa de personal medical prin cari se combat, la sate, boalele infecţioase epidemice. Ne vom ocupa astă-zi cu partea a doua: combaterea şi îngrijirea boalelor endemice de cari suferă populaţiunea rurală.

Mai întâi numeroasele şi variatele maladii din această categorie, nu pot fi tratate cu succes, pentru bolnavii fără mijloace, de cât în spitale.

Aşezămintele spitaliceşti cari funcţionează astă-zi în România sunt:

Spitale	Paturi
33 cu	1.122 clădite şi întreţinute de stat;
61 „	1.463 clădite şi întreţinute de judeţe;
25 „	709 clădite şi întreţinute de comunele urbane;
10 „	1.354 clădite şi întreţinute de Eforia spit. civile;
11 „	684 clădite şi întreţinute de Sf. Spiridon;
1 „	140 clădite şi întreţinute de Aşezăm. Brâncov.
9 „	330 clădite şi întreţinute din fund. particulare;
11 „	315 clădite şi întreţinute din fund. part. evreeşti şi comun. relig. ebraice.
161	6117

Spitalele evreeşti se află în oraşele: Bacău, Botoşani, Galaţi, Huşi, Iaşi, Bucureşti, Roman, Focşani, Bârlad şi Vasluiu.

Afară de cele 161 spitale, mai funcţionează încă 4 speciale, pentru alienaţi şi anume: Coşula (Botoşani); Madona-Dudu (Craiova); Socola (Iaşi) şi Mărcuţa. Şi în fine 14 ospicii de infirmi, leproşi, pelagroşi şi tuberculoşi, întreţinute de Stat, comune, Sf. Spiridon, Eforie, etc.

Din toate aceste aşezăminte spitaliceşti se află în funcţiune, cu destinaţie specială pentru îngrijirea sătenilor, numai cele 33 spitale rurale ale Statului şi cele 61 spitale judeţene, în total 94 cu 2585 paturi. E însă de remarcat că din cele 61 spitale judeţene 24 funcţionează în oraşe-reşedinţe, iar din numărul paturilor, cele mai multe se află tot în spitalele din oraşe şi numai restul în mijlocul populaţiunei rurale, aşa în cât sătenii se folosesc numai în rîndul al douilea de asistenţa spitalicească.

Spitalele construite şi întreţinute de Stat aü fost lăsate în sarcina sub administraţiunea autorităţilor judeţene. Experienţa a fost dezastroasă. Spitalele aü ajuns într'o stare, în cât, unele nu mai pot fi de mare ajutor.

Această stare deplorabilă este una din causele cari explică până la un punct, pentru unii, repulsiunea sătenilor faţă de spitalele actuale.

Pe de altă parte, spitalele rurale, întreţinute de Stat, aflându-se sub o administraţie, iar fie-care spital judeţian sub o alta, nu pot da aceleaşi rezultate, evitând multe cheltuelî zadarnice, ca atunci când s'ar găsi reunite sub una şi aceiaşi administraţie pricepută şi vigilentă.

Din constatarea acestor împrejurări şi neajunsuri s'a născut ideea înfiinţărei „Casei spitalelor".

Sub administraţia Casei spitalelor se vor afla, de la 1 Aprilie viitor, 168 spitale rurale şi anume: 33 ale Statului; 61 judeţene, 32 „Regele Carol I"; 32 judeţene în construcţie şi 10, tot în construcţie, din fondul asistenţei sanitare a sătenilor, precum şi ospiciile şi azilurile în fiinţă.

Unificarea şi centralizarea administraţiei tutulor spitalelor rurale va aduce neapărat o simţitoare ameliorare în îngrijirile medicale, în administraţia şi controlul general, precum şi economii băneşti. Din economiile realisate se va putea da, cu acelaşi total de cheltueli, îngrijiri la un mai mare număr de bolnavi de cât până acum.

Sperăm că, faţă de misiunea incredinţată Casei spitalelor, recrutarea şi numirea personalului şi mai ales a intendenţilor nu vor mai fi influenţate de consideraţiuni electorale.

Asistenţa medicală a sătenilor

Casa spitalelor va mai avea însă de îndeplinit şi o altă însărcinare de mare însemnătate, de la realisarea căreia aşteptăm mult bine şi multă alinare.

Boalele endemice de cari suferă aproape în permanenţă ţărănimea noastră sunt multe şi variate, pe când paturile din spitale sunt puţine. Afară de aceasta sunt şi unele maladii şi fasele altora cari nu se îngrijesc în spitale, fiind-că se pot îngriji prea bine şi acasă. Aşa e, de pildă, paludismul, cea mai veche, mai istovitoare şi mai omoritoare dintre aceste maladii. Bolnavii de malaria însă, afară de rari excepţii, refusă de a sta în spitale. Malaria trebue, cu toate acestea, căutată şi se poate combate cu succes prin întrebuinţarea unui specific cunoscut, chinina.

Pentru combaterea tutulor acestor boale, dar în special pentru îngrijirea frigurilor palustre, a pelagrei, care se vindecă, mai ales la început, dacă bolnavul îşi schimbă regimul alimentar, a sifilisului, foarte răspândit în timpul din urmă până şi în populaţiunea de la munte, prin lucrătorii străini întrebuinţaţi la exploatarea pădurilor, saü prin plutaşii ce se întorc de la Galaţi, s'a obligat Casa spitalelor să facă să se dea pe lângă fie-care spital rural, pus sub administraţia ei, consultaţii gratuite şi să se distribue în acelaşi timp, sătenilor fără mijloace, medicamente gratuite. In privinţa medicamentelor s'a crezut nimerit să se adaoge şi o altă dispoziţie prin care se impune distribuirea lor fără plată, nu numai după reţetele liberate la consultaţiile gratuite, dar chiar după reţetele urgente ale medicilor de plasă. Se întîmplă adesea-orî, în adevăr, ca medicul de plasă să nu poată fi de nici un ajutor bolnavilor, fiind-că aceştia sunt lipsiţi de mijloace, saü la prea mare depărtare de oraşe. Câte vieţi s'aü stins prin sate, cari ar fi putut fi salvate, dacă s'ar fi dispus la timp de mijloace şi medicamente!

Şi tot pentru asistenţa sătenilor s'a obligat administraţia Casei spitalelor de a distribui, fără plată, şi alimente bolnavilor veniţi la consultaţii gratuite din depărtări prea mari.

Infiinţarea şi funcţionarea zilnică a serviciului de asistenţă medicală va fi de un mare folos, căci ţăranii vin cu grabă la consultaţiile gratuite şi se feresc numai de îngrijirea în paturile spitalelor actuale.

Venitul loteriei pe clase, înfiinţată prin legea din 30 Maiu 1906, va fi întrebuinţat numai în distribuirea de medicamente fără plată, de oare-ce consultaţiile gratuite vor fi făcute de medicii spitalelor rurale.

In numărul viitor vom arăta ce desvoltare va putea lua asistenţa sanitară a sătenilor prin înfiinţarea unei farmacii centrale pe lângă Casa spitalelor, aşa în cât furnisarea medicamentelor, a bandagelor şi pansamentelor, a aparatelor şi instrumentelor, să se poată face la licitaţii pentru cantităţi însemnate, direct cu casele mari şi speciale în asemenea produse. Rezultatele vor fi: preţuri mai reduse şi calitate mai bună şi mai sigură.

Până acum spitalele judeţene se furnisau separat cu medicamenle şi rufărie şi de multe orî se comandau pe preţuri exagerate aparate şi instrumente de o calitate dubioasă şi de un sistem demodat.

Vom arăta de asemenea cu câtă înlesnire s'ar putea ajuta combaterea frigurilor palustre prin înfiinţarea monopolului chininei, ca în Italia.

Şi în fine, ce măsuri legislative şi administrative se mai impun pentru a apăra sănătatea populaţiunei rurale, a combate mortalitatea excesivă de la sate, şi a desăvîrşi opera începută prin crearea fondului de epidemii, a Caseî spitalelor şi a asistenţei sanitare a sătenilor.

N. P. Ianovici.

O CUGETARE PE ZI

Totul trece, totul se uită. A vita saü a fi uitat mai curând saü mai târziu, iată soarta ce ne aşteaptă pe toţi pe acest pământ.

Evenimentele din Rusia

(*Telegramele Agenţiei Române*)

Desmiinţire

Petersburg, 15. — „Agenţia Westnik" află că ştirea dată de ziarele franceze şi germane cum că d. Stolypin ar avea intenţia de a se retrage de la ministerul de interne, numind un ministru special în acest post, care să lucreze sub direcţia sa, proect aprobat de ţar, e o curată născocire.

Rezultatul alegerilor

Petersburg, 15. — Până ieri seară aü fost aleşi 472 deputaţi din cari 292 aparţinînd stîngei; 76 sunt cadeţi, 49 socialişti democraţi, 12 socialişti revoluţionari, 93 aparţin altor partide ale stîngei.

Numărul deputaţilor celor-l'alte partide nu s'a schimbat până acum. S'aü ales până acum 47 naţionalişti.

(*Telegramele particulare ale ziarului «Universul»*)

Conferinţă.—Mari ovaţiuni

Berlin, 15. — Se anunţă din Petersburg că într'o conferinţă asupra rezultatelor campaniei electorale, şeful cadeţilor, Miliukov, a exprimat părerea că cadeţii, cu sprijinul progresiştilor moderaţi, al polonezilor şi al grupului ţăranilor independenţi, ar putea avea majoritatea în noua Dumă.

— Preotul Grigori Petrov a plecat azi la mănăstire unde a fost surghiunit ca pedepsaş. O mulţime enormă l-a petrecut, făcându-i ovaţii.

— Miliukov a spus ieri că alegătorii delegaţi din Petersburg, cu toate relegările, totuşi vor alege deputat.

Asupra atentatului contra unui mare duce

Berlin, 15.—O telegramă din Petersburg spune că atentatul contra marelui duce Nicolae a fost descoperit numai cu două minute înainte de plecarea trenului în care trebuia să se afle marele duce.

Atentatorul a isbutit să fugă şi din causă că în gară era întunerec desăvârşit.

17 execuţiuni capitale. — Ziarişti ameninţaţi cu moartea

Berlin, 15. — Se anunţă din Petersburg că la Tukum aü fost împuşcaţi 17 revoluţionari, cari fuseseră condamnaţi la moarte.

La Kiew e temere de un progrom. Poliţia a comunicat deja ziarelor liberale că progromul va fi îndreptat, în prima linie, contra ziariştilor.

Reînceperea atentatelor contra înalţilor demnitari

Berlin, 15.—*Telegramă din Petersburg*:

Poliţia a fost informată că teroriştii aü de gând să înceapă la 10 Martie st. n., o serie lungă de atentate contra persoanelor cari ocupă funcţii înalte.

Greva de la Universitate

Eri dim., d. Tanoviceanu, profesor de drept penal la facultatea de drept—care după cum se ştie s'a rostit contra suspendării cursurilor—a venit la Universitate spre a-şi ţine cursul.

Urmat de un număr de studenţi, d-sa a pătruns prin cancelarie într'o sală alăturată şi şi-a început lecţiunea.

Prinzînd de veste alţi studenţi, aü intrat în sală şi aü pus în vedere d-luî profesor Tanoviceanu hotărîrea de a se suspenda cursurile.

Aü fost oare-cari discuţiuni; d. Tanoviceanu a plecat după împlinirea orei, declarând că va veni şi azi.

* * *

Eri dimineaţă, la orele 10, un mare număr de studenţi s'aü adunat la Universitate şi s'aü declarat solidari cu profesorii. Apoi, despărţiţi pe societăţi, aü ales următorii delegaţi cari să stea în contact cu profesorii:

Din partea Uniunei studenţilor Georgescu-Rîrlad şi Danielescu Victor.

Din partea soc. „Bozianu" a studenţilor în drept, Staicu Dimitrie şi C. Filiti.

Din partea „Tribunalului studenţesc" Papinian şi Gh. Tătărescu.

Din partea soc. studenţilor în litere, Isbăşeanu şi Lazăr Gheorghe.

Din partea soc. de ştiinţe, Ionescu Dobre şi Paraschivescu.

* * *

Eri după amiazî s'a distribuit următorul manifest:

„*Iubiţi colegi*,

„Greva profesorilor universitari aducând o atingere gravă a intereselor noastre întru cât se caută a se zădărnici înfiinţarea doctoratului în drept, atât de mult dorit de noi, vă rugăm să luaţi parte cu toţii la consfătuirea ce va avea loc astă-seară la orele 8 jum. în sala „Amiciţia" (Intr. Zalomit).

Comitetul de acţiune
al licenţiaţilor în drept

La ediţia următoare vom da seamă de această întrunire.

* * *

Prezidenţii şi delegaţii societăţilor studenţeşti, autorizate de senatul universitar, aü lansat un apel prin care declară că s'aü constituit într'un comitet general care va avea conducerea şi privegherea întregei mişcări.

Face apoi un apel la toată studenţimea universitară spre a-şi strânge rîndurile pentru apărarea comună a intereselor lor.

* * *

Seara la orele 6 pe sala de sus a Universităţei s'aü adunat mulţi studenţi, aşteptând sosirea d-luî Negulescu, care urma să ţie curs. D-sa nevenind, studenţii aü ţinut o întrunire, hotărîndu-se să se sprijine acţiunea Senatului universitar.

Azî dimineaţă studenţii şi-aü dat întâlnire la Universitate.

* * *

Ieri nu s'aü ţinut cursuri nici la Universitate, nici la Facultatea de medicină.

Seara la orele 8 jum. membrii soc. studenţilor în medicină, s'aü întrunit în localul societăţei din palatul băilor Eforiei, unde în urma manifestului lansat de celelalte societăţi studenţeşti, după mai multe discuţiuni aü votat următoarea

Moţiune:

Noi, membrii soc. studenţilor în medicină, solicitaţi fiind a ne pronunţa asupra deciziunei Senatului universitar, de-a suspenda cursurile, declarăm că în calitate de studenţi, nu putem de cât a ne supune autorităţii superioare.

Declarăm totdeodată că ne vom abţine de la orî-ce altă demonstraţiune saü manifestaţiune străină intereselor noastre, aceasta fiind contrarie atât statutelor cât şi regulamentelor noastre, cât şi precedentelor ce le aveam în societate, precedente numai cărora am putut ajunge ceea ce suntem astăzi.

Comit. soc. stud. în medicină

* * *

Intrunirea licenţiaţilor în drept care urma să se ţie aseară în sala Amiciţia din intrarea Zalomit s'a amânat pentru o zi nehotărâtă.

Marea explozie din Câmpina

(*Prin telefon de la coresp. nostru particular*)

Câmpina, 15 Februarie.

Aseară, pe la orele 9, o explozie formidabilă a fost la uzina societăţei „Electrica" pe acţiuni, fostă Lehmayer.

Cazanul No. 1 a explodat pe neaşteptate, punând foc unei părţi a acoperişului uzinei şi dărâmând parte din zidul lângă care se afla cazanul.

Doui nenorociţi lucrători, Costache Cojocaru şi Alexandru Machedon, amândoui din Breaza-de-Sus, şi-aü găsit moartea în această explozie.

Alţi doui lucrători, Ghiţă Cosaru şi Nae Cojocaru sunt pe moarte; mai puţin răniţi sunt lucrătorii Ion Radu Duţu şi Ghiţă Geaus. Câte-şi patru aceştia sunt de fel tot din Breaza-de-Sus.

Panica după explozie a fost colosală. Incendiul ce se declarase a făcut că abia la ora 1 noaptea să poată fi scoase de sub dărâmături cele două cadavre, de către lucrătorii de la „Steaua Română".

Asupra cauzelor exploziei circulă două versiuni: o presiune prea mare a cazanului, saü un defect al luî.

Vorbind cu d. Henry, inginerul uzinei, d-sa mi-a declarat că nu acestea pot fi cauzele catastrofei, căci aparatele de siguranţă ar fi vestit la vreme fie presiunea cea mare, fie defectul cazanului.

De alt-fel d-sa, comunicând direcţiei din Bucureşti a uzinei, catastrofa, a cerut trimiterea unei comisii care să stabilească acele cauze.

Alte amănunte urmează.

UN PROVERB PE ZI

Cine ştie puţin, vorbeşte mult, cine ştie mult vorbeşte puţin.

Un omagiu al maestrului Mascagni

orchestrei ministerului instrucţiei

Se ştie că ilustrul Mascagni a condus până acum de două orî orchestra ministerului instrucţiei publice, în două concerte simfonice date Duminecă ziua şi Miercurî seară la Ateneul român.

Succesul celor două concerte a fost neîntrecut şi unanim constatat de toţi cunoscătorii muzicei; celebrul compozitor a repurtat cu acest prilej un nou triumf—ovaţiunile ce s'aü făcut sunt dovadă.

Mascagni a ţinut însă a şi afirma satisfacţia faţă de orchestră, cu atâta pricepere aleătuită şi condusă de regulă de maestrul nostru D. Dinicu.

In albumul orchestrei, maestrul Mascagni, a scris deunăzi următoarele rînduri:

„Orchestrei permanente a ministerului instrucţiunei publice din Bucureşti, exprimându mi inalta onoare şi intima satisfacţie de a dirija cu dînsa concerte simfonice şi declarînd că am găsit-o demnă de a sta alături cu cele mai celebre orchestre din Europa.

„In mod sincer şi din toată inima.

«P. Mascagni».

Bucureşti, 3|10 Februar 1907.

Catastrofa de la Hoek van Holland

— Vezi ilustraţia —

Corespondenţii noştri din străinătate ne-aü comunicat amănunte telegrafice asupra catastrofei vaporului „Berlin" întâmplată lângă capul Hoek van Holland, unde aü perit atâtea victime.

Ilustraţia noastră de astă-zi, reprodusă după un mare ziar belgian, reprezintă o hartă a ţinutului, unde s'a întâmplat catastrofa.

BIBLIOGRAFIE

Manualul regulamentar, *practic şi teoretic al exerciţiilor de infanterie*. (Un album cu ilustraţii, 230 pag.) **Ostaşul**, *calităţi şi virtuţi militare trebuincioase şcolarului român*, pentru cl. III, IV şi V-a primară, I şi II secundară. (Asemenea cu ilustraţii 1v. 8° 140 pag.) şi **Ostaşul**, pentru usul cl. III şi IV-a secundară. (1v. 8° 94 pag.) Editura inspectoratului militar şcolar din ministerul instrucţiunei, tip. Carol Göbl, Socec şi Alb. Baer. Bucureşti 1906.

1) *Regulamentul* practic şi teoretic al exerciţiilor de infanterie pentru uzul şcolarilor corespunde pe deplin spiritului militar înăscut românului, care cu sentinelă credincioasă şi astă-zi după două mii de ani se găseşte în aceiaşi poziţie de apărare la gurile Dunărei.

Ideile înaintate din apusul european aü revoluţionat întru cât-va gândirea noastră, iar tineretul adăpându-se la isvorul unei culturi prea liberale, a început să piardă respectul şi stima faţă de instituţiile fundamentale ale Statului şi destrăbălarea îşi făcuse drum în sânul societăţei.

Cu deosebire tinerimea studioasă a fost adesea arătată ca fiind lipsită de disciplină, de stimă şi supunere faţă de bărbaţii conducători ai vieţei noastre sociale. Exista un rău, pe care regulamentele şcolare în zădar aü încercat să-l stîrpiască până'acum; disciplina şcolară lăsa de dorit şi a trebuit să intervină în sfîrşit o lege mai autoritară, care să curme relele elevilor, şi aceasta este: militarizarea şcoalelor.

Prin nici un regulament al puterei civile nu s'ar fi putut obţine în scurtă vreme atâta supunere şi disciplină printre elevi ca prin actualul regulament militar introdus în şcoală. Patriotismul teoretic, învăţat de multe orî sub forma chinuitoarelor lecţii de istorie, îşi găseşte de-odată aplicare practică prin instrucţia militară, care de la frageda vîrstă îi pătrunde elevului în chip plăcut toată fiinţa.

Manualul regulamentar, alcătuit pentru şcoale de către inspectorul militar şcolar, maiorul Chirîţescu, înlesneşte elevilor cu ajutorul mai ales al numeroaselor ilustraţii ce conţine, învăţarea tuturor regulilor şi cunoştinţelor militare în cea mai scurtă vreme, şi înălţrează în mod fericit gustul militar în inimele fragede ale copiilor.

Pe lângă marele câştig al introducerei disciplinei în rândurile elevilor, regulamentul acesta militar mai are de sigur indiscutabilul avantagiu că transformă naţiunea română într'o armată permanentă, putându-se uşor înlesni Statul a reduce pe viitor enormele cheltueli cu pregătirea şi instruirea armatei.

Când acest regulament militar şcolar se va lua în serios de către toţi fiii României, fără deosebire de culoare politică, atunci vom fi reuşit să fim cel mai bine pregătit popor pentru orî-ce eventualitate, căci Românii vor fi în stare să se apere contra orî-cărui duşman dinăuntru ca şi din afară, iubirea de patrie şi neam legând strâns în aceeaşi dorinţă de înălţare pe micul ca şi pe marele dorobanţ, care la Plevna ne-a câştigat neatârnarea.

Adversarilor militarizărei şcoalelor li se poate răspunde cu vorbele actualului ministru de războiu francez, care zilele acestea, la un banchet, s'a rostit asupra societăţilor pentru pregătirea serviciului militar în chipul următor:

«Armata nu mai este ca altădată o profesiune, ci este însăşi naţiunea, care îsi utilizează toate forţele şi resursele în vederea apărărei teriloriului şi independenţei sale. A ataca principiul şi necesitatea ei, este un lucru nejustificat, căci fără dînsa n'am putea transmite copiilor noştri patrimoniul progreselor şi libertăţilor noastre. Este prin urmare a servi Franţa, dacă pregătim pe fiii săi pentru îndeplinirea datoriei militare».

Ostaşul, pentru clasele primare şi secundare, cuprinde subiecte patriotice, menite să înfiltreze şcolarului român calităţi şi virtuţi militare. Sunt poezii eroice şi povestiri de isprăvi ostăşeşti, ce privesc de aproape trecutul nostru glorios, precum şi exemple de patriotism, culese din viaţa altor popoare viteze, toate adunate cu multă pricepere şi îngrijire în 2 volume de maiorul Chirîţescu, având concursul d-lor G. Coşbuc şi I. Suchianu, ca delegaţi ai ministerului instrucţiunei.

Primul volum, destinat claselor primare, e însoţit de frumoase ilustraţiuni în text, cu deosebire scene din războiul nostru pentru independenţă, în cari pretutindeni apare falnica înfăţişare a M. S. Regelui în fruntea bravei armate române, şi unde n'a lipsit ajutorul neobosit al M. S. Reginei, mama răniţilor.

I. N.

ŞTIRI DIN STREINATATE

— Prin poştă —

*** Niste necunoscuţi aü spart magazinul de ceasornicărie Adolf Lewin din Berlin, furând marfă în valoare de peste 60.000 mărci. Până acum nu s'a dat de urma tâlharilor.

*** In Bonn (Germania), poliţia a arestat doui soldaţi desertori din armata franceză, cari îmbrăcaţi în haine sdrenţăroase, cerşeaü prin oraş.

*** Principele Eitel Frideric de Prusia a fost numit cavaler de onoare al ordinului Joaniţilor.

*** La Breslau aü fost arestaţi zidarul Schlombs şi croitorul Stumpf pentru uneltiri anarhiste.

*** La 10 Mai se împlinesc 200 de ani de la naşterea celebrului botanist şi zoolog suedez Carol de Linné. Cu această ocaziune se va aranja o mare serbare la Universitatea din Upsala, la care vor lua parte numeroşi bărbaţi de ştiinţă din ţările culte europene.

*** Zilele trecute a încetat din viaţă pictorul german Dietz, profesor la academia de bele-arte din München.

*** In cercurile bine informate din Londra, se spune că regele Eduard al Angliei se va duce la sfîrşitul lui August la Cartagena, unde se va întâlni cu regele Spaniei.

*** Din Petersburg se anunţă că o foamete îngrozitoare bântue provincia Kazan şi că toate satele sunt bântuite de epidemia scorbutului. Refectoriile gratuite aü trebuit să fie închise din lipsă de fonduri.

*** Ziarele genoveze spun că familia marchizilor Cattaneo della Volta a vîndut miliardarului Morgan, pe preţ de 2 milioane şi jumătate, şeapte tablouri de Van Dyck, şi deplâng puţina supraveghere exercitată asupra patrimoniului artistic al Italiei.

*** Din Liverpool se anunţă că o cunoscută casă de speculă asupra bumbacului, a ajuns la un record invidiabil: a câştigat în 24 de ore 12 milioane şi jumătate de franci.

*** Din Petersburg se anunţă că liberalii vor să aleagă pe principele Dolgorukoff ca preşedinte al noueî Dume. Spre a face cu neputinţă această alegere, nobilimea reacţionară din Moscova are de gând să-l excludă din clubul nobilimei pentru unele pretinse incorecţiudini comise de el.

*** Ciuma a început să bântue mai cu furie la Djeddah. In fie-care zi sunt 5—10 cazuri noui.

*** Un însemnat incendiu a isbucnit în cartierul afacerilor din Pittsburg (Statele-Unite) şi a nimicit casa unui fabricant de mobile.

*** Ministrul instrucţiunei publice al Ungariei, contele Apponyi, a interzis representaţia pieseî germane „Salome" la opera Curţei din Budapesta, pe motivul că acţiunea pieseî jigneşte sentimentele religioase.

*** Din Sibiu ni se scrie că în comuna Gurariu o pisică sălbatică a muşcat doue fetiţe şi un băiat. Imediat răniţii aü fost transportaţi la institutul antirabic din Budapesta. Pisica a fost ucisă, iar capul eî a fost trimis la Academia veterinară din Budapesta.

*** Lady Algernon Gordon Leunox, cumnata ducelui englez Richmond de Gordon, din înalta aristocraţie engleză, a hotărît să deschidă un mare magazin de fructe conservate.

Ast-fel d-na Gordon voeşte să facă o intinsă concurenţă fructelor de asemenea natură din America şi Germania.

CURIER JUDICIAR

TRIBUNALELE CIVILE

Procesul Mirto-Castelan

Eri a venit înaintea secţiei a II-a, a trib. Ilfov, judecarea procesului foştilor redactori Peppin Mirto şi L. Castelan, de la ziarul „Adevărul" daţi judecăţii pentru că ar fi silit pe dentistul Fessler ca să le dea bani spre a nu publica nimic despre o afacere ce-l privea.

Incă de pe când se făcea instrucţia, Mirto şi Castelan dispăruseră din ţară, pentru a nu putea fi arestaţi, după cum hotărâse judecătorul de instrucţie.

Mirto, pentru a fi faţă la judecarea procesului său, s'a constituit altă-eri prisoner cerând în acelaş timp liberarea sa pe cauţiune.

Tribunalul a luat eri mai întâi în discuţiune liberarea pe cauţiune, pe care a respins'o, procedând apoi la judecarea procesului în fond.

Inainte de a se lua interogatorul luî Mirto, Castelan fiind lipsă,—d. avocat Delavrancea a cerut tribunalului să'şi decline competinţa întru cât delictul ce i se impută luî Mirto e un delict de presă şi prin urmare de competinţa curţii cu juraţi.

D. procuror Cristescu, care ocupa fotoliul ministerului public, a cerut respingerea incidentului.

Tribunalul, admiţând conclusiunile d-luî procuror, a respins incidentul şi a procedat la luarea interogatorului inculpatului.

Mirto a negat faptul ce i se impută.

Dentistul Fesler, ascultat ca informator, a declarat că Mirto personal nu i-a cerut bani. Banii i-a dat luî Castelan, fiind faţă şi Mirto cu care venise împreună.

După ce s'a mai ascultat încă un martor, d. procuror Cristescu a cerut amânarea procesului, spre a fi ascultaţi şi alţi martori, cari lipsesc.

Tribunalul a admis cererea şi a amânat procesul pentru Marţi 20 Februarie curent.

Grefier.

CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Şedinţa de la 15 Februarie

Şedinţa se deschide la orele 3 sub preşedinţia d-luî D.